

ضربه به سر در اطفال

بیش از 80 درصد از ضربه هایی که به سر وارد میشود، تنها موجب آسیب های خفیف میشوند که این ضربه ها و آسیب های خفیف فقط تکان کوچکی در مغز ایجاد میکنند که مشکل جدی و خطرناکی نداشته و معمولاً نیاز به درمان ندارند و خودبخود بهبود می یابند اما باعث بروز علائمی میشوند که از چند دقیقه تا چند روز پس از ضربه بروز میکنند و بهبودی آنها ممکنست چند ساعت تا چند ماه طول بکشد.

ضربه به سر را عملاً میتوان به دو بخش تقسیم کرد :

- ضربه جزئی که منجر به شکافتن پوست سر _ کوفتگی و یا خراشیدگی پوست شده و اغلب با گیجی موقت و گاهی تشنج همراه است .
- ضربه شدید که عواقب آن صدمه دیدن جمجمه و بیهوشی طولانی و گاهی تشنج است .

اگر شکستگی جمجمه یا ضربه سر باعث پارگی رگهای مغز یا پرده های مغزی شود خطرناک خواهد بود زیرا سبب خونریزی مغزی و هماتوم 1

(جمع شدن خون) در بالا یا پایین پرده مغزی (اپیدورال و ساب دورال) می گردد که از موارد اورژانسی پزشکی است و گاهی باید جراحی شود.

علائم شکستگی جمجمه و ضربه مغزی

بیهوشی (در ضربه های شدید): بیهوشی بدین معناست که احتمالاً بافت های مغزی بعلت تورم و یا خونریزی ضربه دیده اند . طول مدت بیهوشی بطور تقریبی با شدت ضربه متناسب است .

سردرد ، سرگیجه ، تهوع و استفراغ ، خونریزی و یا خروج مایع شفاف و سفید از گوش ها _ بینی _ دهان و یا چشم ها علامت شکستگی جمجمه است .

عدم پاسخ به نور و یا گشادی یک مردمک نشان دهنده آسیب حتمی مغز است .

کبودی دور چشم از علائم شکستگی استخوان کف جمجمه است و کبودی پشت گوش از علائم شکستگی جانبی جمجمه است.

تشخیصی :

مهم ترین روش تشخیصی ، شرح حال دقیق ، معاینات بالینی و تست هایی مانند سی تی اسکن یا ام آر آی می باشد . در هماتوم اپیدورال بیمار بعد از ضربه دچار بیهوشی موقت می شود و بعد ممکنست در فاصله ای هیچ علائمی نداشته باشد به همین سبب لازم است در هر بیماری که بدنبال ضربه به سر دوره ای از بیهوشی داشته باشد بلافاصله بستری گردد و سی تی اسکن مغزی انجام گردد .

مراقبت ها

اگر تنفس مصدوم راحت است او را به پشت بخوابانید بطوری که سر و شانه های او بالاتر قرار بگیرد . در شکستگی جمجمه جلوی هرگونه خونریزی آشکار را بگیرید . در اغلب موارد خونریزی پس از ده دقیقه متوقف میشود . در صورتی که خونریزی از گوش مشاهده شود مصدوم را بطرف همان گوش خم کنید . ناحیه ای از جمجمه را که دچار شکستگی شده پانسمان کنید . اگر تنفس بیمار با ناراحتی انجام میشود بیمار را به پهلو بخوابانید و از باز بودن راههای تنفسی او اطمینان حاصل کنید.

علائم شایع پس از ضربه به سر

1-علائم جسمی

- سردرد منتشر در کل سر
- سرگیجه /احساس سبکی سر
- تهوع استفراغ
- تپش قلب
- اختلال تعادل /اختلال در راه رفتن
- اختلال بینایی و تاری دید
- دشواری در به خواب رفتن یا بیدار شدن

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی

بیمارستان نبی اکرم (ص) اشنویه

(ترومای سر در اطفال)

گروه آوری و تنظیم: سوپروایزر آموزش سلامت

تأیید کننده: رییس علمی بخش

کد NA-H-PE-000

تاریخ تدوین: 1404/09/31

تاریخ بازنگری بعدی: 1405/09/31

رفرنس: پرستاری کودکان وونگ 2015، اورژانسهای اطفال 2015

- تشدید سردرد یا سردردی که به درمان پاسخ ندهد
- حالات تشنجی
- بی اختیاری ادرار یا مدفوع
- ترشحات شفاف (آبکی) یا خونی از گوش یا بینی
- خواب آلودگی شدید و یا دشواری در بیدار شدن
- تب
- تشدید بیقراری / تحریک پذیری
- سفتی گردن
- تشدید و یا بروز ضعف یا بیحسی در هر یک از اندامها (دست یا پا)
- به میزان تحمل غذا بخورید. بهتر است با مایعات شروع کرده و در صورت تحمل غذا بخورید.
- از بلند کردن، تکان دادن، هل دادن و کشیدن بارهای سنگین و حرکات سریع تا 4 هفته خودداری کنید
- از حضور در مکانهای با نور و صدای زیاد خودداری کنید
- از مصرف داروهای خواب آور و آرامبخش خودداری کنید.
- اختلال در تنفس
- در صورت نیاز به مراجعه مجدد، برگه خلاصه پرونده خود را همراه داشته باشید.
- بازگشت به کار و فعالیت طبیعی و معمولی باید آرام و تدریجی باشد، از نادیده گرفتن علائم خود و اصرار در بازگشت سریع به کار خودداری کنید.

➤ کاهش هوشیاری کوتاه مدت

2-علائم خلقی و شناختی:

- خستگی و ضعف
- حساسیت به نور و صدا بیقراری و تحریک پذیری
- اختلال رفتاری و رفتارهای غیر طبیعی
- اختلال حافظه / اختلال تکلم
- گیجی و منگی و اختلال تمرکز و توجه

پس از ترخیص تا زمان بهبودی به نکات و توصیه های زیر توجه کنید:

کنید:

- اولین روز پس از ضربه مهمترین زمان است و شما نباید در این زمان تنها باشید و لازمست توسط یکی از افراد خانواده یا نزدیکان مراقبت شوید.
- در 24 ساعت اولیه در صورت خواب، هر 2 تا 4 ساعت توسط همراه از خواب بیدار شده تا در بروز خواب آلودگی و دشواری در بیدار شدن مشخص شود.
- فقط زخم های بزرگ نیاز به پانسمان دارد. زخم های کوچک با نظر پزشک می تواند باز و بدون پوشش باشد.
- تا 24 ساعت زخم را خیس نکنید. استحمام بعد از 24 ساعت مشکلی ندارد.

در صورت بروز هر یک از علائم زیر مجدداً به اورژانس یا پزشک مراجعه نمایید:

➤ تشدید تهوع / استفراغ مکرر و دائم (بیش از سه نوبت در

6_4 ساعت)